KURJER WARSZAWSKI

D. 1. Lipca.
ŚRODA.
ROK 1829.

№ 172

WSPOMNIENIA.
Sejm w Malborgu
1477.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Od dnia 16 do 21 z. m. postanowieniami N. PANA mianowani Kawalerami: Orderu S. *Anny* I Klassy, Karol *Wojda* Radca Stanu Prezydent Mun: M. S. Warsz:; Fran: *Potocki* R. S. N. Prezes Prokuratorji Jen:; Jgn: *Zieliński* R. S. N. Prezes Izby Obrachunkowej. — Orderem S. *Stanisława* I Klassy, Alexan: *Taniciew* i Apoli: *Balieniew* Rzeczywiści Radcy Sta: Ross: II Klassy, *Briskoin* Radca woienny; *Banczakiewicz* Intendent Łazienek Król:; *Kincel* Lekarz Zamkowy; Baron *de Saken* Radca Stanu Rossyj: III Klassy, *Jurewicz* Kapitan Gwardji pułku Jzmaiłow:; *Gille* Radca tytularny; *Pogorzański* Sztabs Lekarz; Kapitan *Enochin* Lekarz J. C. K. M.; *Kudrjawski* Assesor Koleski. IV Klassy, *Ławrentjew* Kapitan Grenadje: pokoiowych J. C. M.

JW. *Tatyszczew* Ambasador J. C. M., wyiechał do *Wiednia*.

Wczoraj w Kościele OO. *Kapucynów* odbyło się żałobne Nabożeństwo po ś. p. JO. Xciu *Franciszku Sapieże*. Celebrował JW. JX. *Węgierski* Dziekan Metropolitalny wobec znakomitych rodzin Xżąt *Sapiehow*, Hra: Ordy: *Zamojskich*, Hra: *Potockich*, Hra: *Jelskich* i t. p.

Za 100 zł: w Listach Zastawnych żądaią zł: 88 gr: 15, daią zł: 88 gr: 10. — Obligacje Udziałowe po zł: 300, żądaią 303, daią 300.

W Parafji S. Alexandra, *Marjanna Dębicka* mieszkaiąca przy ulicy Nowogrodzkiej pod Nr 1603, zmarła w dniu 27 z. m. maiąc lat 102.

Do handlu P. *Lewenglika* przy ulicy Senatorskiej Nr 463, obok Głównego Ratusza, przybyły nowe dzieła. *Obległenie Wiednia* Romans historyczny T. 5. — *O pędzeniu wódki*. — *Rycerz Naiemny* romans T. 2. — *Poezje Masalskiego* T. 2 itp.

Po upałach trwaiących dość długo, wczoraj wieczorem deszcz stał się nader użytecznym; w okolicach uderzyło kilkanaście piorunów, lecz niesłychać o szkodliwym przypadku. —*Szaia Grenlender* Kotlarz wprost ulicy Dobrej, *Stopaiski Jan* Pocztyljon wprost ulicy Bugaj, onegdaj kąpiąc się w Wiśle w miejscach niewytkniętych przez Policją, utonęli. —*Zamwel Rogacz* Żyd defraudowaniem wódki trudniący się, wsiadł w czółno chcąc przeprawić się z wsi *Siekierek* przez Wisłę do Warszawy, będąc podchmielony wypadł z czółna i utonął.

Nów dziś o godzinie 6, min: 10, rano. — Dziś rano ciepła stopni 14. Wczoraj w połud: 26.

S. p. *Józef Niedziałkowski* b. Starosta Długołęcki w dobrach *Mściowie* w Woie: Sandomier: zamieszkały, przeżywszy lat 93 w d. 6 z. m. r. b. zakończył życie. W młodszych latach za dawnej Polski mieszkał w ziemi Gostyńskiej, później przed lat 40stą przeniosł się do Dobr swoich w Woie: Sando:, przeżył Koronacje 3ch *Królów Polskich*, za dawnej Polski był Obywatelem użytecznym kraiowi; po zmianie zaś rządu *Austrjackiego* choć już był wiekiem przyciśniony, chcąc uczynić przysługę ojczyźnie był Sędzią Pokoiu Ptu Sando: Przez czas swego życia był przywiązanym oj-

cem dla swych dzieci, przychylnym dla famílji, przyiaźnym w sąsiedztwie, czułym dla swych służących i włościan. Zostawił Syna i Synowę, Córkę, Zięciów, Synowca i Wnuków, pogrążonych w smutku i w nieutulonym żalu. Zwłoki iego pochowane zostały w Kościele OO. *Reformatów* w *Sandomierzu*, wieczny pokoj iego popiołom. J. N.

ROZMAITOŚCI.

Widowiska sceniczne dawniej w *Polsce* nie były częste i nie płacono za bilety; lecz gdy czasami dawano ie u dworu Królów lub Senatorów, okazałość przewyższała wszelkie dzisiejsze przedstawienia. Roku 1593 w *Krakowie* w czasie wesela *Zygmunta III* z Arcy-Xiężniczką *Rakuzką*, D. 6 Czerwca wyprawiono na zamku Królewskim Komedje i inne widowiska; a naprzód ukazał się *Konterfekt* Króla Jmci otoczony 4ma cnotami, to iest: mądrością, wstrzemięźliwością, sprawiedliwością i męstwem, potem obłoki przez *Wołskiego* a żółw przez *Myszkowskiego Zygm:* przygotowane. Udawali potem historją *Aktcona* przez psów pożartego, *Stan*: *Stadnicki*, *Daniłowicz*, *Krasicki* i *Teodor Łaski*. Neptuna wiezionego przez Delfiny udawali *Dorohostajski*, *Mondew* i *Opaliński*. Stan: *Miński* Wda Łęczycki (który niedawno utracił był żonę) udawał *Orfeusza* zastępuiącego do piekieł z lutnią. Za nimi ukazała się *Wisła* z Nimfami swemi przez Piotra *Myszkowskiego*. Zakończyła Komedja *Niemoiewskiego* p. t. Labirynt. D. 7 w Niedzielę były igrzyska rycerskie; pokazywano rozmaite kunsztowne widowiska; *Piotrowski* i *Bering* wypuścili faierwerk; *Opaliński* Krajczy kor, przygotował Hydrę zionącą ognie; *Myszkowski* górę wybuchaiącą płomienie. Okazali się w ubiorach perskich; *Jazłowiecki* z *Sieniawskim* za którymi szli Etjopowie szklnący się drogiemi kamieniami złotem i srebrem. Wjechało nakoniec ośmiu rycerzy i z kopjami w ręku i uderzyło o siebie.

Najpowszechniej używane do ieżdżenia po Paryżu powozy, nazywaią się *Omnibuś* (wszystkim); 40 tego rodzaiu powozów przewiozło w przeciągu pół roku od 11 Kwie: do 15 Października 2,530,624 osób, czyli każdy poiazd przewoził na dzień 40 osób. Przy końcu r. p. liczba *omnibus* powiększyła się do 89, do których ciągnienia używano 821 koni. Wszystkie te poiazdy przez iedno towarzystwo są utrzymywane, które po półrocznym obrachunku obdzieliło się zyskiem 9 od sta. Podług świeżego wyrachowania wszelkiego rodzaiu naiemne poiazdy w Paryżu znane pod nazwiskiem *faworytek*, *szkotek*, *trycyklów*, *batyniolelek*, *dam białych*, *mieszczanek* i t. d. przewożą dziennie ludzi 62,000 czyli 22,630,000 na rok, licząc więc tylko 12 gr: pol: za przewiezienie iednej osoby z mieysca na mieysce poiazdy te kosztnią publiczność rocznie przeszło 9,000,000 złp: — Fabryki sukienne coraz bardziej upadaią we *Francji*. W najgłówniejszem siedlisku fabryk w *Elbef* roku 1825 było ich 400, w r. b. iest ich zaledwie 400. W ostatnich trzech latach więcej niż 2/3 części robotników sukiennych rozeszło się w *Lovjers* a liczba fabrykantów w *Sedanie* o połowę się zmnieyszyła; nadto, wiele fabryk ciągnie swoie prace bez korzyści dla siebie, a nawet ze znaczną stratą, iedynie dla tego aby nieodebrać sposobu do życia dobrym fabrykantom.

Między prawami Tureckiemi iedno iest bardzo dziwne. Sułtan, podług niego, może codziennie zabiiać 14 ludzi, nieobjawiaiąc na to żadnej przyczyny; śmierć z iego ręki poczytuie się za wielką cześć, a dusza przezeń zabitego podług osnowy prawa idzie prosto do

Nieba. Sułtan obowiązany każdego Piątku (dzień tyle znaczący u Turków, co u nas Niedziela) pokazywać się Ludowi. Kto chce podać mu prożbę ten zbiera około siebie wszystkich przyiacioł swoich, kładzie na turbanie pleniankę słomianą i zapala ią: *Sułtan* postrzegłszy ten znak obowiązany iest zastanowić się i przyiąć prożbę. Oprócz *Koranu* maią *Turcy* drugą xięgę praw zwaną *Mulleka*, w której zawarte są rozmaite zdarzenia dawnych sędziów, składaiące powszechny statut państwa: fałszywe świadectwa i przekupstwo sędziów bardzo często zdarza się między niemi. Jest wielu ludzi w *Stambule*, których stan iest być fałszywemi świadkami; oprócz tego poczytaią za rzecz dostojną, miłą Bogu i Prorokowi wykonać fałszywe świadectwo przeciw niewiernemu. W każdej sprawie wygrywaiący powinien przyiąć na siebie koszta sprawy. Kara następuie natychmiast po wyroku i w obecności samego sędziego. Jeżeli przestępstwa uznano nie zasługuiące na karę śmierci, tedy za karę przepisuią bastonadę; podczas iej wymierzania, sędzia spokojnie pali lulkę i według stopnia przyiemności, iaką w męczarni osądzonego znajduie wcześniej lub później wymawia ostateczne swe, *dosyć*.

Myśli. Człowiek proiektuie przez całe życie, i umiera niecieszące się owocem swoich proiektów.—Powiększa szczęście własne, kto go dzieli z przyiacielem.—Można wszystko poświęcić dla przyiaźni, wyiąwszy szlachetności i sprawiedliwości.—Życie byłoby bardzo krótkie gdyby nadzieia nieprzedłużała iego trwania.— Przeszłość iest otchłanią, w której się pogrążą teraźniejszość i przyszłość. — Ukryć dobrodziejstwo przez siebie wyświadczone, iest to podwoić go.—Moc duszy, równie iak i ciała iest owocem cierpliwości.—Sto lat próżnowania, nie warte są iednej godziny dobrze użytego czasu.— Obecność człowieka, który dokonał wielkich czynów, więcej czyni wrażenia, aniżeli najwymowniejsza mowa.

Fircyk i Chłop.

Ei! iak brzydka siermięga . . .iakżeś w niej zabawny,
Mówił chłopku prostemu fircyk oszust sławny;
Wybacz, ten mu odpowie, mój paniczu godny,
Wolę siermięgę z pracy, niż z intryg frak modny.

S Z A R A D A.

Pierwsze litera, a *Drugie* zwrócone
Porządku uczy,
Obiedwie złączone
Huczy i Huczy.

(Zeszła Szarada *Prawody.*)

Dalszy ciąg wyroku ustanawiaiącego ozdobę honorową. — Arty: 15. Kommissja Jenarałów ułoży z swej strony listę również upowodnioną, obejmuiącą Kandydatów Wojskowych, i takową Naczelnemu Wodzowi Wojska Polskiego prześle. Arty: 16. Listy Kandydatów Cywilnych ułożone stosownie do Artykułów poprzedzaiących, będą Nam przedstawiane przez Naszego Namiestnika, listy zaś Officerów, Urzędników i Officialistów Wojskowych przez Naczelnego Wodza Wojska, z dołączeniem osobistego ich zdania, wrazie gdyby nie było zgodne ze zdaniem Kommissji. Arty: 17 W skutek Artykułu poprzedzaiącego mianować będziemy tych Wojskowych i Urzędników Cywil:, którzy będą mieli być znakiem honorowym ozdobieni. Patent formalny, tego rodzaiu iak patenta wydawane na inne ozdoby Orderowe Królestwa, i opatrzony pieczęcią właściwą, będzie im wydany w tym celu przez Naszego Ministra Sekretarza Stanu, ze stosowną ozdobą. — Arty: — 18. Za odebraniem każdego patentu i każdej ozdoby, wszelki Wojskowy, lub Urzędnik Cywilny winien iest wnieść do Kassy Administracyjnej właściwej summę 10 złotych pol:, przeznaczoną na koszta Kancellarji wynikaiące z tego powodu dla Sekretarjatu Stanu, któremu zostaną przesłane. — Arty: 19. Każdy Wojskowy lub Urzędnik Cywilny, ozdobiony znakiem honorowym, winien go nosić ciągle, tak iak inne ozdoby orderowe, i będzie go takoż mógł w herbie swoim zamieszczać. — Arty: 20. Skoro znak honorowy za lat 15, zostanie zastąpiony znakiem za lat 20 służby, kto takowy otrzyma, winien będzie zwrócić

pierwszy Władzy nad sobą przełożonej, dla odesłania go Sekretarjatowi Stanu. Toż samo będzie miało miejsce, gdy znak honorowy za lat 20 zastąpiony będzie znakiem za lat 25 służby, i tak dalej od 5 do 5 lat. — Arty: 21. W razie zejścia osoby ozdobionej znakiem honorowym, ozdoba iego Sekretarjatowi Stanu przez Władzę właściwą odesłaną zostanie. — (Dokończenie nastąpi.)

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Dąbrowski Jgnacy Ob:, Chrapowiecka Hrabina, Jankowski Ludwik Ob:, Kosobudzki Marcelli Ob:, Kalisz Seweryn Ob:, Niemoiewska Jenerałowa, Butler Antoni Ob:, Miroszewski Jacenty Ob:, Podoski Hrabia:, Tyzenhauz Konstanty Hrabia, Wilski Paweł Ob:, Łuszczewski Adam Ob:, Raczyński Edward Hr:, Michel Pułkownik, Popiel Jakób Ob:, Rembieliński Kasztelan, Walewski Xawery Ob:, Turski Jgnacy Ob:, Konarski Pułkownik.

DONIESIENIA.

Inspektor Policji Wydziału 13go.

W Skutek Reskryptu Urzędu Municypalnego Miasta Stołecznego Warszawy z d. 9 Września r. z. za Nr 35,849, z Wydziału Policji wydanego nakazniącego sprzedaż przez publiczną licytacją superficjow z Possessji pod Nr 2759 przy ulicy Radnej exystuiących, niebezpieczeństwem zawalenia grożących, która Possessja z tego względu na rozebranie przeznaczoną została. Podaie się do wiadomości publicznej, iż licytacja w dniu 2 b. m. i r. na grunncie w pomienionej Possessji odbywać się będzie, wzywa maiących chęć nabycia z rzeczonej Possessji Superficjów ażeby w miejscu i czasie powyżej oznaczonym stawić się nieomieszkali, i życzenia swe w tej mierze do protokułu podali. O warunkach wspomnionej licytacji obejmuiących główne zasady, że nabywca kwotę postanowioną natychmiast w gotowiznie w monecie srebrnej złoży, i superficja nabyte niezwłocznie rozbierze, tudzież że z Placu takowe swym kosztem niebawnie sprzątnie, można powziąść każdego czasu wiadomość aż do momentu licytacji w Kancellarji podpisanego Jnspektora pod Nr 2691 przy ulicy Furmańskiej. — *J. Głębocki.*

W Skutek Uchwały Rady Familijnej nieletnich Ciborowskich, podpisany Reient uwiadamia Prześwietną Publiczność, iż w dniu 20 Lipca i następnych r. b. w Wsi Długiej Woli pod Miastem Goszczynem położonej, sprzedawane będą przez publiczną Licytacją za gotowe pieniądze więcej daiącemu Ruchomości śmiercią niegdy Antoniego Ciborowskiego pozostałe iako to: Łyżki srebrne stołowe i od kawy, Rądle kuchenne, Żelastwo, Meble, Sprzęty domowe, gospodarskie i staienne, Bydło rogate, Konie i Owce. Życzący sobie nabyć z tych Ruchomości iakowych Effektów, Terminu zwyż oznaczonego dopilnować winien. — W Gorze d. 29 Czerwca 1829 r. — *Jan Pomian Ostromęcki* Reient Powiatu Czerskiego.

ZEGAREK srebrny staroświecki angielski w takiejże kopercie, skazował godziny, minuty i dnie, cyferblat nieco uszkodzony; skradziony został w d. 29 Czerwca r. b. z pod Nr 277 przy ulicy Freta.

W dniu 2 Lipca r. b. o godzinie 3 po południu pod Nr 615 przy ulicy Danielewiczowskiej w Piwnicy, będą resztuiące ieszcze 200 Butelek różnego WINA po ś. p. Janie Jerzym Kurtz przez licytacją sprzedane, o czem się szanowną publiczność uwiadamia i uprasza.

Przed kilku dniami oddaliła się z domu potaiemnie Osoba, iuż podeszłego wieku, cierpiąca POMIESZANIE ZMYSŁÓW, maiąca na sobie Suknią czarną iedwabną, podszarzaną, Chustkę czarną wełnianą ze szlakiem, Kapelusz ryżowy czarny, twarz ospowata, blada, włosy czarne; ktoby takową widział lub wiedział o iej pobycie zechce dać iak najwcześniej znać do Bióra Policji, za co prócz poniesionych kosztów przyzwoitą otrzyma nagrodę.

Ktoby sobie życzył odbyć podróż do WÓD Marjenbadzkich a w powrocie może i do Teplitz.. na koszt wspólny, niech się raczy zgłosić w każdej porze do domu Nr 540 przy ulicy Długiej na 2 piętro dla umówienia się.

Ktoby sobie życzył ukwalifikowanej Osoby bezżennej na Prowincją do obowiązków Wójta Gminy, Ekonoma, Pisarza lub tu w Stolicy na Murgrabiego albo Pisarza Pałacu. Wiadomość o zamieszkaniu powziąść można w Drukarni Kurjera.

W Sklepie przy ulicy Senatorskiej pod Nr 459, w Handlu Pana Neuwille, w prost Kommissji Wojny, zostawione zostały do sprzedania SZALE TURECKIE w najlepszym gatunku i najgustowniejszych kolorach; przytem przyrzeka najpomierniejszą cenę, o czem uwiadamia się Szanowną Publiczność.

40,000 zł: iest do wypożyczenia razem lub częściowo na dom w Warszawie na czystą Hypotekę. Wiadomość w handlu Skór przy ulicy Sto Jańskiej Nr 18.

TEATR. Jutro Opera *Jan z Paryża.*